

Bu broşür Avrupa Birliği'nin ve Avrupa Konseyi'nin finansal yardımıyla oluşturulmuştur. Bu yayının içeriğinden sadece yazarlar sorumlu olup hiçbir şekilde Avrupa Birliği'nin ve Avrupa Konseyi'nin görüşlerini yansıtmamaktadır.

Avrupa Konseyi Avrupa kıtasının önde gelen insan hakları kuruluşudur. Avrupa Konseyi, Avrupa Birliği'nin tüm üyeleri dahil olmak üzere, 46 üye ülkeden oluşmaktadır. Tüm Avrupa Konseyi üyeleri insan hakları, demokrasi ve hukukun üstünlüğünü korumaya yönelik Avrupa İnsan Hakları Sözleşmesi'ni imzalamıştır. Avrupa İnsan Hakları Mahkemesi, Sözleşmenin üye ülkelerdeki uygulamasını denetler.

www.coe.int/ankara

Çocuğun Yüksek Yararının Gözetilmesine İlişkin Özel Usuller Nelerdir?

- » Hâkim veya adli destek görevlisi, çocukla görüşünün alınması için bir görüşme yapar.
- » Çocukla görüşme adli görüşme odasında yapılır.
- » Çocuğun kaygı seviyesini düşürmek için bulunduğu ortam, görüşme yapan kişiler ve görüşmenin nedenleri kendisine uygun şekilde açıklanır.
- » Çocuk, mahkemede dinleniyorsa yanında adli destek görevlilerinin bulunması sağlanır.
- » Çocuğun görüşleri ve yüksek yararı hakkında sosyal inceleme raporu hazırlanır.
- » Anne ve baba çocuğun yararına aykırı davranıyorsa, çocuğa anne ve baba dışında çocuktan sorumlu olacak ayrı bir kişi (kayım) tayin edilebilir.
- » Tedavi ve rehabilitasyona ihtiyaç duyan çocuklar ilgili hizmetlere yönlendirilir.

Adli Destek Müdürlüklerinde Hangi Hizmetler Sunulur?

- » Çocukla adli görüşme odasında görüşme sağlar.
- » Mahkeme talep ederse ev incelemeleri yapar.
- » Görüşme ve incelemeler sonucunda sosyal inceleme raporu hazırlayarak mahkemeye sunar.
- » Çocuklara duruşmalarda psikolojik ve sosyal olarak destek sağlar.
- » Çocukla kişisel ilişki kurulmasına ilişkin mahkeme kararlarını ve tedbir kararlarını yerine getirir.

Çocukların Destek Alabileceği Birimler Nelerdir?

Adli Destek Müdürlüğü

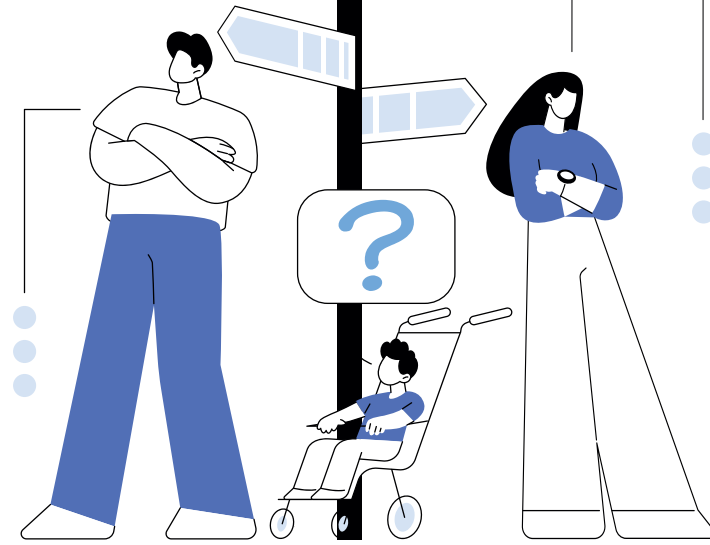
Çocuk izlem merkezleri

Şiddet Önleme ve İzleme Merkezleri (ŞÖNİM)

Polis veya Jandarma karakolu

Baroların adli yardım merkezleri

Aile Mahkemelerinin Etkinliğinin Artırılması: Aile Üyelerinin Haklarının Daha İyi Korunması AB-AK Ortak Projesi

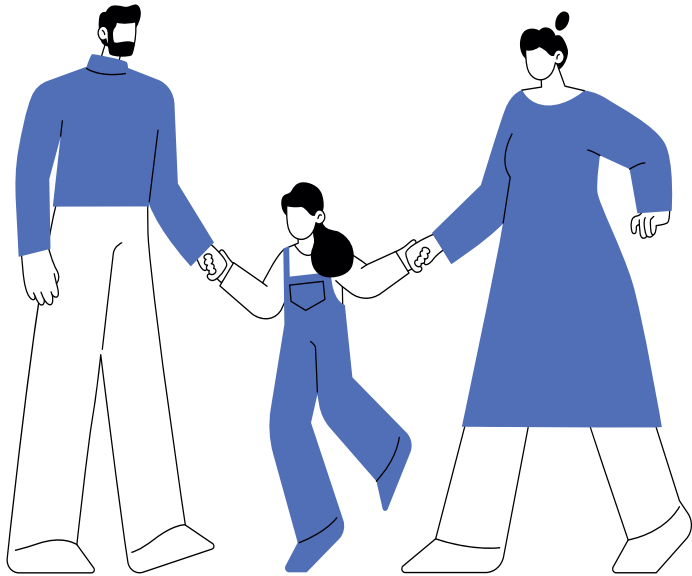

Çocuğun Yüksek Yararının Değerlendirilmesi ve Velayet Düzenlemeleri

Velayet talep ederken çocuğun iyiliği ve yararı düşünülmelidir.

- » Anne ve babaların çocuğun bakımı ve gelişimi için en uygun velayet düzenlemesini değerlendirmesi çocuğun yararınadır.
- » Ortak velayet veya tek başına velayet talep edilirken çocuğun iyiliği düşünülmelidir.

Tek Başına Velayet Nedir?

- » Anne ya da babanın talebine göre, mahkeme çocuğun velayetini anne ya da babadan birine bırakabilir. Diğer taraf, çocuğun bakım ve eğitim giderlerine geliri oranında katkı sağlar.
- » Velayet kendisine bırakılmayan anne veya baba, çocukla belirli günlerde görüşme hakkına sahip olur.
- » Anne ve babadan her biri diğerinin çocuk ile kişisel ilişkisini zedelemekten, çocuğun eğitilmesi ve yetiştirilmesini engellemekten kaçınmakla yükümlüdür.
- » Velayet sahibi anne ya da baba çocuğun bakımı, eğitimi ve gelişimi ile ilgili tüm kararları tek başına alabilir.
- » Çocuğun velayeti kendisine bırakılan ebeveyn, çocukla diğer ebeveynin görüşmesine engel olmamalıdır. Aksi durumda, çocuğun menfaatine aykırı olmamak kaydıyla velayet değiştirilebilir ve şahsi münasebete engel olan ebeveyn disiplin hapsi ile cezalandırılır.

Ortak Velayet Nedir?

Çocukların evlilik sona erdiğinde de anne ve babanın ortak sorumluluğunda olması ortak velayet düzenlemeleriyle mümkündür.

Ortak velayette:

- » Çocuğun velayeti anne ve babaya birlikte bırakılır.
- » Çocuğun anne veya babadan hangisiyle yaşayacağı belirlenir. Diğer taraf, çocuğun bakım ve eğitim giderlerine geliri oranında katkı sağlar.
- » Çocuğa filen bakmakta olan taraf çocukla ilgili gündelik yaşama ilişkin kararları tek başına alabilir.
- » Çocukla ilgili tüm diğer kararlar (yurt dışına çıkış, gideceği okul gibi) anne ve baba tarafından birlikte alınır.
- » Anne ve baba birbirleriyle sağlıklı iletişim kurabilmelidir.

Aile Mahkemesinde çocuğun velayeti ve anne-babasıyla görüşmesine ilişkin kararlarda çocuğun yüksek yararı dikkate alınır.

Çocuğun Yüksek Yararı Nedir?

- » Çocuklara ilişkin alınacak her kararda çocuk için en mantıklı ve yararlı olacak, mümkün olan en iyi çözümün benimsenmesidir.
- » Çocuğun bakımı, korunması, güvenliği, sağlığı, eğitimi, kişisel gelişimi ve varsa özel ve hassas durumlarını dikkate alır.
- » Çocuğun görüşünün alınmasını sağlar.
- » Çocuğun kendiyle ilgili kararlara katılmasına dair çocuğa verilmiş bir haktır.

Çocuğun yararı tercihlerden önce gelir.